

חנוכה

המנורה - רמזה לחכמה, ואורה - רמזה לתורה

בבית המקדש דלקה מנורה בת שבעה קנים, זו שעל הדלקתה נצטוונו בתחילת הפרשה. המנורה רמזה לחכמה ואורה רמזה לתורה: "כי נר מצוה, ותורה אור". וכן אמרו חז"ל: "הרואה שמן זית בחלום, יצפה למאור תורה". אור המנורה רמז לתורה, ושבעת קניה- לשבע החכמות. לומר לך, שהתורה הקדושה כוללת את כל החכמות, התרבות והמדע שבעולם, והם מתאחדים בה למיקשה אחת. אין לנו צורך לרעות בשדים זרים ולאמץ את חכמתם. הכל נמצא אצלינו, בתורה הקדושה! מרן ה"חזון איש" זצ"ל יעץ והדריך מנתחים מומחים- מתוך בקיאותו והעמקתו בהילכות "טריפות". יעץ והדריך אגרונומים וחקלאים- מתוך בקיאותו בהילכות "כלאיים". הלא אין שטח ומגזר, שתורה אינה מתייחסת אליו!

מילא, הם- הגויים- מעריצים את ה"תרבות" שלהם (וידוע כמה מושחתים היו רבים מסופריהם הדגולים והמלחינים הגדולים, עד התבהמות וסיאוב!) אבל לנו- הרי יש את התרבות שלנו!

למגיד מדובנא זצ"ל, בספרו "אוהל יעקב", היה משל נאה ומאלף:

מעשה בשני נערים שחזרו מבית הספר. האחד בן עשירים, לבוש בגדים נאים. בבוקר אכל ארוחה משובה, בהפסקה אכל מעדנים, ועכשיו ציפתה לו בביתו סעודה דשנה. השני היה בן עניים לבוש קרעים. בבוקר לא אכל מאומה, גם לא בהפסקה, ועכשיו חיכה לו לחם צר. בדרכם עברו ליד קונדיטוריה, והריח הכבד והמתקתק סיחרר את ראשו של הנער הרעב. הציץ חבירו פנימה ואמר לו: "בוא ניכנס, נסתכל בעוגות". נכנסו, והעוגות קרצו: עוגות קרם, עוגות קקאו, צימוקים ושקדים. מבלי שידעו כיצד הושיטו יד חומדת... ולפתע אחזה בצווארם יד ברזל: האופה לכד אותם בשעת מעשה! "הנה, תפשיכם, גנבים קטנים! לא תמלטו עוד מידי! היכן אתם לומדים?". בקול רוטט ענו לו, והוא גרר אותם ברחובות העיר. אוי לאותה בוש! המורה היה עוד במקום, והאופה הפקיד בידו את שני הסוררים.

הביט המורה בתלמיד העני, ותבע הסבר. הלה פרץ בבכי סוער: "טעיתי, עויתי, לא עמדתי בפיתוי! לא אעשה זאת עוד, לעולם! אני מבטיח, באמת!". ניכרים דברי אמת, והמורה אמר: "אני מאמין לך. ומקווה, שלמדת את הלקח!". התלמיד פנה והלך, והמורה נפנה אל התלמיד העשיר. הוא עמד רגוע. ציפה להבטיח את הבטחתו וללכת. אך לפתע. בלא אומר ודברים, ספג סטירת לחי מצלצלת! "מה זאת, קרא בהתמרמרות. "מדוע האפליה? הרי היינו יחד, נכנסנו לשם יחד, יחדיו שלחנו יד! למה הוא שולח בלי פגע, ואני סופג סטירה?". "אומר לך", ענה המורה. "כשילד קטן ניצב ליד מדף עוגות מגרה, הפיתוי הוא גדול והילד קטן. זה לא מצריך גניבה, בשום אופן לא. אבל יש בכך כדי ללמד זכות, ולפטור את העניין באזהרה חמורה. לא על כך ניתנה הסטירה. "אבל כאשר עברתם על פני הקונדיטוריה וחברך המורעב הסתחרר ונכנס - אין לדון אותו על כך. שהרי רצה רק להריח את ריח המאפה, לזון בו את עיניו. אין לו בבית עוגה, אף לא עוגייה. ולאחר מכן קרה מה שקרה. אבל אתה, שיש לך בבית מכל טוב- מדוע נכנסת לשם? מה חיפשת שם? מדוע נכנסת למאורת הניסיון? על כך בא העונש, משום כך הכיתוך!"

והנמשל: הגויים, אם יקראו בעיתוניהם ויעיינו בספריהם, הרי אין להם תרבות אחרת. ואז, אם נשמתם תורעל בגלל הזוהמה שבעיתונות, ובגלל הכפירה שבספרים- מה לעשות, הם עלו על מוקש, מתו בהכשת הנחש. אבל יהודי משלנו שיקרא עיתונות חילונית ויחשוף עצמו לפתע לתמונת תועבה, למאמר כפירה, ללעג לכל קדשי ישראל- לא יוכל להתנצל ולומר: "נכשלתי, לא ידעתי שזה כתוב שם". כי ישאלוהו: "מדוע נכנסת לשם, הרי יש לנו את הספרות שלנו! את ילקוט מעם לועז, את אגדות חז"ל, את תולדותיהם של צדיקים. אז מה יש לנו לחפש שם...?"! (מעין השבוע).

מקור: מעיין השבוע

חנוכה